UMOWA

między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną o stosunkach prawnych na wspólnej granicy państwowej oraz współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych,

sporządzona w Berlinie dnia 28 października 1969 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 28 października 1969 roku podpisana została w Berlinie Umowa między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną o stosunkach prawnych na wspólnej granicy państwowej oraz współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych o następującym brzmieniu dosłownym:

UMOWA MIĘDZY POLSKĄ RZECZĄPOSPOLITĄ LUDOWĄ A NIEMIECKĄ REPUBLIKĄ DEMOKRATYCZNĄ O STOSUNKACH PRAWNYCH NA WSPÓLNEJ GRANICY PAŃSTWOWEJ ORAZ WSPÓŁPRACY I WZAJEMNEJ POMOCY W SPRAWACH GRANICZNYCH

Polska Rzeczpospolita Ludowa i Niemiecka Republika Demokratyczna, kierując się pragnieniem pogłębienia przyjacielskich stosunków pomiędzy obydwoma państwami, jak również rozwijania współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych — postanowiły zawrzeć niniejszą umowę.

W tym celu mianowały swoich pełnomocników:

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej —
Generała broni Grzegorza K o r c z y ń s k i e g o,
Wiceministra Obrony Narodowej,

Rada Państwa Niemieckiej Republiki Demokratycznej —
Generała Pułkownika Heinza K e s s l e r a,
Wiceministra Obrony Narodowej,

którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

VERTRAG ZWISCHEN DER VOLKSREPUBLIK POLEN UND DER DEUTSCHEN DEMOKRATISCHEN REPUBLIK ÜBER DIE RECHTSBEZIEHUNGEN AN DER GEMEINSAMEN STAATSGRENZE SOWIE ÜBER DIE ZUSAMMENARBEIT UND GEGENSEITIGE HILFE IN GRENZANGELEGENHEITEN

Die Volksrepublik Polen und die Deutsche Demokratische Republik sind, geleitet von dem Wunsch der Vertiefung der freundschaftlichen Beziehungen zwischen beiden Staaten und der Entwicklung der Zusammenarbeit und gegenseitigen Hilfe in Grenzangelegenheiten übereingekommen, diesen Vertrag zu schließen.

Zu diesem Zwecke haben zu ihren Bevollmächtigten ernannt:

Der Staatsrat der Volksrepublik Polen
den Stellvertreter des Ministers für Nationale Verteidigung
Waffengeneral Grzegorz K o r c z y ń s k i

Der Staatsrat der Deutschen Demokratischen Republik
den Stellvertreter des Ministers für Nationale Verteidigung
Generaloberst Heinz K e ß l e r

die nach Austausch ihrer in guter und gehöriger Form befundenen Vollmachten folgendes vereinbarten:

Rozdział I

Przebieg i oznaczenie granicy państwowej

Artykuł 1

1. Przez użyte w niniejszej umowie pojęcia „granica" lub „linia granicy" rozumie się granicę państwową ustaloną w Układzie między Rzecząpospolitą Polską a Niemiecką Republiką Demokratyczną o wytyczeniu ustalonej i istniejącej polsko-niemieckiej granicy państwowej, podpisanym w Zgorzelcu dnia 6 lipca 1950 roku, która przebiega w terenie w taki sposób, jak była wytyczona i oznaczona na podstawie:

1) Aktu o wykonaniu wytyczenia granicy państwowej między Polską a Niemcami, podpisanego dnia 27 stycznia 1951 roku we Frankfurcie nad Odrą;
2) Protokołu między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Rządem Republiki Czechosłowackiej o wytyczeniu punktu styku granic państwowych Polski, Niemiec i Czechosłowacji oraz o środkach podjętych dla utrzymania znaków granicznych ustawionych na punkcie styku granic państwowych, podpisanego dnia 27 marca 1957 roku w Berlinie.

2. Dokumentami wytyczenia granicy są:

1) opisy protokolarne przebiegu linii granicy;
2) mapy przebiegu linii granicy;
3) szkice sieci geodezyjnej i pomiarów linii granicy;
4) zestawienie współrzędnych znaków granicznych i punktów geodezyjnych, ustawionych na linii granicy;
5) protokoły ustawienia znaków granicznych wraz ze szkicami;
6) protokoły ustawienia pomocniczych znaków granicznych wraz z fotografiami.

Artykuł 2

1. Linia granicy dzieli w kierunku pionowym przestrzeń powietrzną i wnętrze ziemi terytoriów Umawiających się Stron.

2. Rzeki, strumienie, kanały, jeziora i inne wody wewnętrzne, przez które biegnie linia granicy lub przecięte linią granicy, są wodami granicznymi w rozumieniu niniejszej umowy.

Artykuł 3

1. Na odcinkach lądowych oraz w tych miejscach, gdzie granica państwowa przecina wody graniczne, linia granicy biegnie linią prostą, nieruchomą od jednego znaku granicznego do drugiego.

2. Na żeglownych wodach granicznych linia granicy przebiega prostą, łamaną lub krzywą ruchomą linią — środkiem głównego nurtu (talweg), zaś na nieżeglownych wodach granicznych środkiem tych wód lub środkiem głównej odnogi.

3. Na Zalewie Szczecińskim i Jeziorze Nowowarpieńskim linia granicy przebiega jako prosta nieruchoma linia, łącząca pomocnicze znaki graniczne.

4. Mosty, jazy, urządzenia piętrzące i inne budowle na wodach granicznych są przecięte linią granicy pośrodku, jeżeli odrębne postanowienia nie stanowią inaczej.

Artykuł 4

Wyspy na wodach granicznych należą do terytorium jednej lub drugiej Umawiającej się Strony, zależnie od ich położenia względem linii granicy, stosownie do ustaleń w dokumentach o wytyczeniu granicy.

Abschnitt I

Verlauf und Markierung der Staatsgrenze

Artikel 1

(1) Soweit in diesem Vertrag die Begriffe „Staatsgrenze" oder „Grenzlinie" verwendet werden, ist darunter die Staatsgrenze zu verstehen, wie sie im „Abkommen zwischen der Republik Polen und der Deutschen Demokratischen Republik über die Markierung der festgelegten und bestehenden polnisch-deutschen Staatsgrenze", unterzeichnet am 6. Juli 1950 in Zgorzelec, beschrieben wurde. Sie verläuft im Gelände so, wie sie festgelegt wurde:

1. Im „Akt über die Ausführung der Markierung der Staatsgrenze zwischen Polen und Deutschland", unterzeichnet am 27. Januar 1951 in Frankfurt/Oder;
2. im „Protokoll zwischen der Regierung der Volksrepublik Polen, der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik und der Regierung der Tschechoslowakischen Republik über die Festlegung des Berührungspunktes der Staatsgrenzen Polens, Deutschlands und der Tschechoslowakei sowie über die Maßnahmen der Instandhaltung der am Berührungspunkt der Staatsgrenzen aufgestellten Grenzzeichen", unterzeichnet am 27. März 1957 in Berlin.

(2) Dokumente über die Grenzmarkierung sind:

1. die Protokollarische Beschreibung des Verlaufs der Grenzlinie;
2. die Karten über den Verlauf der Grenzlinie;
3. die Skizzen des geodätischen Netzes zu den Vermessungen der Grenzlinie;
4. die Koordinatenverzeichnisse der Grenzzeichen und geodätischen Punkte der Grenzlinie;
5. die Protokolle der Aufstellung der Grenzzeichen mit Skizzen;
6. die Protokolle der Aufstellung der Hilfsgrenzzeichen mit Fotografien.

Artikel 2

(1) Die Grenzlinie trennt in senkrechter Richtung den Luftraum und das Erdinnere des Staatsgebiets der Vertragspartner.

(2) Flüsse, Bäche, Kanäle, Seen und andere Binnengewässer, durch die die Grenzlinie verläuft bzw. die von der Grenzlinie geschnitten werden, sind Grenzgewässer im Sinne dieses Vertrages.

Artikel 3

(1) Auf den Festlandabschnitten und an den Stellen, wo die Staatsgrenze Grenzgewässer schneidet, verläuft die Grenzlinie als gerade, unbewegliche Linie von einem zum anderen Grenzzeichen.

(2) Auf schiffbaren Grenzgewässern verläuft die Grenzlinie als gerade gebrochene oder gekrümmte bewegliche Linie in der Mitte des Hauptstromes (Talweg) und auf nicht schiffbaren Grenzgewässern in der Mitte dieser Gewässer oder in der Mitte des Hauptarmes.

(3) Auf dem Oder-Haff und dem Neuwarper See verläuft die Grenzlinie als gerade unbewegliche Linie, die die Hilfsgrenzzeichen verbindet.

(4) Brücken, Wehre, Staue und andere Bauten an Grenzgewässern werden, sofern nichts anderes vereinbart ist, in der Mitte von der Grenzlinie geschnitten.

Artikel 4

Die Inseln auf Grenzgewässern gehören zum Staatsgebiet des einen oder des anderen Vertragspartners, je nach ihrer Lage zur Grenzlinie, entsprechend den Dokumenten über die Grenzmarkierung.

Artykuł 5

1. Na żeglownych wodach granicznych przebieg linii granicy zmienia się odpowiednio do naturalnego przesunięcia środka głównego nurtu (talweg).

2. Na nieżeglownych wodach granicznych przebieg linii granicy zmienia się odpowiednio do powolnych, naturalnych zmian konfiguracji brzegów.

3. Jeżeli wskutek naturalnych procesów, o których mowa w ustępach 1 i 2, powstają znaczne zmiany przebiegu linii granicy, przywrócenie zaś poprzedniego stanu koryta jest technicznie nieuzasadnione lub związane z bardzo wysokimi kosztami, wówczas Umawiające się Strony rozstrzygają w drodze porozumienia, czy przywróci się poprzedni przebieg linii granicy, czy też zostanie dokonane nowe jej wytyczenie.

4. W wyniku regulacji wód granicznych przebieg linii granicy nie może ulec zmianie, chyba że w przypadkach szczególnych, uzasadnionych względami technicznymi lub ekonomicznymi, Umawiające się Strony ustalą w drodze odpowiedniego porozumienia nowy przebieg linii granicy na regulowanym odcinku.

5. Zmiany przebiegu linii granicy, wymienione w ustępach 1 i 2, nie zmieniają pierwotnej przynależności wysp do terytorium jednej lub drugiej Umawiającej się Strony.

Artikel 5

(1) Auf schiffbaren Grenzgewässern ändert sich der Verlauf der Grenzlinie mit den natürlichen Veränderungen des Hauptstromes (Talweg).

(2) Auf nicht schiffbaren Grenzgewässern verändert sich der Verlauf der Grenzlinie durch allmähliche natürliche Veränderungen der Uferkonfiguration.

(3) Wenn infolge natürlicher Prozesse, die in den Absätzen 1 und 2 beschrieben sind, bedeutende Veränderungen des Verlaufes der Grenzlinie auftreten und eine Wiederherstellung des früheren Zustandes des Flußbettes technisch unbegründet oder mit unvertretbar hohen Kosten verbunden ist, dann entscheiden die Vertragspartner durch entsprechend Übereinkommen, ob der frühere Verlauf der Grenzlinie wiederhergestellt oder eine Neufestlegung vorgenommen wird.

(4) Im Ergebnis der Regulierung von Grenzgewässern darf sich der Verlauf der Grenzlinie nicht verändern, es sei denn, daß in besonderen Fällen, aus technischen oder ökonomischen Gründen die Vertragspartner durch ein entsprechendes Übereinkommen einen neuen Verlauf der Grenzlinie in dem regulierten Abschnitt festlegen.

(5) Die in den Absätzen 1 und 2 genannten Veränderungen des Verlaufes der Grenzlinie verändern nicht die ursprüngliche Zugehörigkeit von Inseln zum Staatsgebiet des einen oder des anderen Vertragspartners.

Artykuł 6

1. Na odcinkach lądowych linia granicy jest oznaczona następującymi znakami granicznymi:

1) dwoma betonowymi słupami, ustawionymi w zasadzie w odległości 2,5 m od linii granicy po obu stronach tej linii, oraz kamiennym słupkiem ustawionym między słupami bezpośrednio na linii granicy;

2) dwoma betonowymi słupami i betonowym monolitem ustawionymi między słupami na samej linii granicy — w punktach zasadniczego załamania linii granicy i w charakterystycznych miejscach linii granicy;

3) trzema betonowymi słupami i słupkiem kamiennym lub betonowym monolitem w miejscach przejścia linii granicy z odcinka lądowego na odcinek wodny albo z wodnego na lądowy; w takich przypadkach na brzegach rzeki ustawionymi dwoma słupami i słupkiem lub monolitem między nimi oraz trzecim słupem jako kierunkowym na przedłużeniu linii granicy, na przeciwległym brzegu; na jeziorach trzecim słupem ustawionym na tym samym brzegu na przedłużeniu linii granicy biegnącej wodą;

4) betonowymi słupami, ustawionymi na obu brzegach rzeki granicznej względnie na brzegu i na wyspie.

2. Na Zalewie Szczecińskim i Jeziorze Nowowarpieńskim linia granicy jest oznaczona następującymi pomocniczymi znakami granicznymi:

1) oświetlonymi lub nie oświetlonymi dalbami,
2) oświetlonymi lub nie oświetlonymi pławami.

3. Punkt styku granic państwowych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej w korycie rzeki Nysy Łużyckiej jest oznaczony trzema monolitami z żelazobetonu, które mają kształt trójściennych ostrosłupów ściętych i są ustawione na terytorium każdego państwa.

4. Wymiary, kształt, wykonanie, kolor, numeracja i położenie znaków granicznych są ustalone w protokołach ustawienia znaków granicznych.

Artikel 6

(1) Auf Festlandabschnitten ist die Grenzlinie durch folgende Grenzzeichen markiert:

1. durch zwei Betonsäulen, die in der Regel in einer Entfernung von 2,5 m von der Grenzlinie zu beiden Seiten dieser Linie aufgestellt sind sowie durch einen Grenzstein, der zwischen den Grenzsäulen unmittelbar auf der Grenzlinie aufgestellt ist;
2. durch zwei Betonsäulen und einen zwischen ihnen auf der Grenzlinie stehenden Beton-Monolith an den charakteristischen Stellen und den Haupteckpunkten der Grenzlinie;
3. durch drei Betonsäulen und einen Grenzstein oder Beton-Monolith an den Übergängen der Grenzlinie von Festland- auf Gewässerabschnitte bzw. von Gewässer- auf Festlandabschnitte; in solchen Fällen sind an einem Flußufer jeweils zwei Säulen und zwischen ihnen ein Stein oder Monolith und die dritte Säule als Richtungssäule in der Verlängerung der Grenzlinie auf dem gegenüberliegenden Ufer aufgestellt; an Seen ist die dritte Säule am gleichen Ufer in der Verlängerung der auf dem Gewässer verlaufenden Grenzlinie aufgestellt;
4. durch Betonsäulen, die auf beiden Ufern des Grenzflusses bzw. auf einem Ufer und einer Insel aufgestellt sind.

(2) Auf dem Oder-Haff und dem Neuwarper See ist die Grenzlinie durch folgende Hilfsgrenzzeichen markiert:

1. durch beleuchtete oder unbeleuchtete Dalben;
2. durch beleuchtete oder unbeleuchtete Bojen.

(3) Der Berührungspunkt der Staatsgrenzen der Volksrepublik Polen, der Deutschen Demokratischen Republik und der Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik im Flußbett der Lausitzer Neiße ist durch drei Eisenbetonmonolithe gekennzeichnet, die die Form von dreiseitigen Pyramidenstümpfen haben und auf dem Staatsgebiet eines jeden Staates aufgestellt sind.

(4) Die Abmessungen, Form, Ausführung, Farbgebung, Numerierung und Lage der Grenzzeichen sind in den Protokollen über die Aufstellung der Grenzzeichen festgelegt.

5. Oznaczenie linii granicy innymi znakami granicznymi niż ustalone w dokumentach wytyczenia granicy może nastąpić tylko w drodze porozumienia Umawiających się Stron.

Rozdział II

Pełnomocnicy graniczni i ich kompetencje

Artykuł 7

Celem wykonania zadań wynikających z niniejszej umowy oraz zapewnienia bezpieczeństwa i porządku na wspólnej granicy państwowej, ustanawia się głównych pełnomocników granicznych, zastępców głównych pełnomocników granicznych, pełnomocników granicznych, zastępców pełnomocników granicznych i pomocników pełnomocników granicznych.

Artykuł 8

1. Głównych pełnomocników granicznych mianują Rządy Umawiających się Stron.

2. Zastępców głównych pełnomocników granicznych oraz pełnomocników granicznych mianują właściwi ministrowie Umawiających się Stron.

3. Zastępców pełnomocników granicznych mianują główni pełnomocnicy graniczni Umawiających się Stron.

4. Pomocników pełnomocników granicznych mianują pełnomocnicy graniczni Umawiających się Stron.

5. Główni pełnomocnicy graniczni i pełnomocnicy graniczni uprawnieni są do powoływania sekretarzy, ekspertów, tłumaczy oraz innych osób niezbędnych przy wykonywaniu zadań służbowych.

Artykuł 9

1. Główni pełnomocnicy graniczni, pełnomocnicy graniczni i ich zastępcy oraz pomocnicy pełnomocników granicznych otrzymują w celu wykonywania swoich funkcji pełnomocnictwa, sporządzone w językach polskim i niemieckim. Wzory pełnomocnictw zawierają załączniki 1—5 niniejszej umowy.

2. Pełnomocnictwa wystawiają:

1) dla głównych pełnomocników granicznych — Prezes Rady Ministrów każdej z Umawiających się Stron;
2) dla zastępców głównych pełnomocników granicznych i pełnomocników granicznych — właściwy minister;
3) dla zastępców pełnomocników granicznych — główny pełnomocnik graniczny;
4) dla pomocników pełnomocników granicznych — pełnomocnik graniczny.

Artykuł 10

1. Do zadań głównych pełnomocników granicznych w szczególności należy:

1) ocena podstawowych zagadnień dotyczących ochrony wspólnej granicy państwowej, stanu i utrzymania znaków granicznych oraz podejmowania wspólnych środków w celu zabezpieczenia granicy państwowej;
2) koordynowanie działalności pełnomocników granicznych;
3) wzajemne informowanie się i wymiana doświadczeń o organach ochrony granic, zwłaszcza zasadach ich działania, wyposażeniu technicznym i środkach ochrony granicy oraz współdziałania z innymi organami państwowymi;

(5) Die Markierung der Grenzlinie mit anderen als den in den Grenzdokumenten festgelegten Grenzzeichen kann durch Übereinkommen der Vertragspartner erfolgen.

Abschnitt II

Die Grenzbevollmächtigten und ihre Zuständigkeit

Artikel 7

Zur Erfüllung der sich aus diesem Vertrag ergebenden Aufgaben und zur Gewährleistung der Sicherheit und Ordnung an der gemeinsamen Staatsgrenze werden Hauptgrenzbevollmächtigte, Stellvertreter der Hauptgrenzbevollmächtigten, Grenzbevollmächtigte, Stellvertreter der Grenzbevollmächtigten und Gehilfen der Grenzbevollmächtigten eingesetzt.

Artikel 8

(1) Die Hauptgrenzbevollmächtigten werden von den Regierungen der Vertragspartner ernannt.

(2) Die Stellvertreter der Hauptgrenzbevollmächtigten und die Grenzbevollmächtigten werden von den zuständigen Ministern der Vertragspartner ernannt.

(3) Die Stellvertreter der Grenzbevollmächtigten werden von den Hauptgrenzbevollmächtigten der Vertragspartner ernannt.

(4) Die Gehilfen der Grenzbevollmächtigten werden von den Grenzbevollmächtigten der Vertragspartner ernannt.

(5) Die Hauptgrenzbevollmächtigten und die Grenzbevollmächtigten sind berechtigt, Sekretäre, Experten, Dolmetscher sowie andere Personen, die zur Erfüllung ihrer Aufgaben benötigt werden, einzusetzen.

Artikel 9

(1) Die Hauptgrenzbevollmächtigten, die Grenzbevollmächtigten und deren Stellvertreter sowie die Gehilfen der Grenzbevollmächtigten erhalten zur Ausübung ihrer Funktion Vollmachten, die in polnischer und deutscher Sprache ausgefertigt sind. Die Muster dieser Vollmachten enthalten die Anlagen 1 bis 5 dieses Vertrages.

(2) Die Vollmachten werden ausgestellt:

1. für die Hauptgrenzbevollmächtigten durch den Vorsitzenden des Ministerrates jedes der Vertragspartner;
2. für die Stellvertreter der Hauptgrenzbevollmächtigten und die Grenzbevollmächtigten durch den zuständigen Minister;
3. für die Stellvertreter der Grenzbevollmächtigten durch den Hauptgrenzbevollmächtigten;
4. für die Gehilfen der Grenzbevollmächtigten durch den Grenzbevollmächtigten.

Artikel 10

(1) Zu den Aufgaben der Hauptgrenzbevollmächtigten gehören insbesondere:

1. grundsätzliche Einschätzung des Schutzes der gemeinsamen Staatsgrenze, des Zustandes und der Unterhaltung der Grenzzeichen sowie die Festlegung gemeinsamer Maßnahmen zur Sicherung der Staatsgrenze;
2. Koordinierung der Tätigkeit der Grenzbevollmächtigten;
3. gegenseitige Information und Erfahrungsaustausch über die Grenzschutzorgane, insbesondere ihre Einsatzprinzipien und ihre technischen Ausrüstungen und Mittel zur Grenzsicherung sowie über die Zusammenarbeit mit anderen staatlichen Organen;

4) konsultowanie się przy przygotowaniu porozumień między organami obu państw, wiążących się z zadaniami i działalnością organów ochrony granic lub z bezpieczeństwem i porządkiem na granicy państwowej;

5) rozpatrywanie spraw, które nie zostały rozstrzygnięte przez pełnomocników granicznych, lub spraw przekraczających ich uprawnienia;

6) przekazywanie do rozpatrzenia na drodze dyplomatycznej spraw, które nie zostały przez nich rozstrzygnięte, lub spraw przekraczających ich uprawnienia.

2. Postanowienia ustępu 1 punkt 6 nie wykluczają możliwości powierzania głównym pełnomocnikom granicznym do rozstrzygnięcia spraw, które były rozpatrywane na drodze dyplomatycznej.

Artykuł 11

1. Pełnomocnicy graniczni Umawiających się Stron:

1) przeprowadzają okresowo wymianę informacji; dokonują oceny sytuacji na wspólnej granicy państwowej i koordynują środki podejmowane dla ochrony granicy;

2) uzgadniają przedsięwzięcia podejmowane dla zabezpieczenia obiektów, przeciętych linią granicy państwowej;

3) porozumiewają się w sprawie prac gospodarczo-technicznych prowadzonych na granicy państwowej;

4) zapewniają przekroczenie granicy państwowej oddziałom ratowniczym, niosącym pomoc w razie pożarów, powodzi i innych klęsk żywiołowych oraz w czasie prowadzenia wspólnych ćwiczeń przez te oddziały;

5) zapewniają właściwe oznaczenie i utrzymanie przebiegu granicy państwowej;

6) współdziałają przy organizowaniu przekraczania granicy państwowej przez oddziały wojskowe w przypadkach wspólnych ćwiczeń.

2. Pełnomocnicy graniczni przeprowadzają postępowanie wyjaśniające i stosownie do ich uprawnień podejmują decyzje w szczególności w następujących przypadkach:

1) bezprawnego przekroczenia granicy państwowej przez osoby, pojazdy i statki wodne lub powietrzne;

2) zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy, powstałego w wyniku działania przez granicę państwową;

3) uszkodzenia, przesunięcia lub zniszczenia znaków granicznych;

4) strzelania przez granicę państwową;

5) przejścia przez granicę państwową zwierząt domowych;

6) bezprawnego komunikowania się lub przekazywania przedmiotów przez granicę państwową;

7) w innych przypadkach, których rozstrzygnięcie przez głównych pełnomocników granicznych lub na drodze dyplomatycznej nie jest konieczne.

3. Pełnomocnicy graniczni wykonują również inne zadania, nałożone na nich na podstawie odpowiednich porozumień zawartych między właściwymi organami Umawiających się Stron.

4. W celu podjęcia odpowiednich kroków przez właściwe organy pełnomocnicy graniczni niezwłocznie przekazują informacje o:

1) przypadkach katastrof;

2) występowaniu epidemii u ludzi, zwierząt i roślin;

3) występowaniu szkodników polnych i leśnych;

4) niebezpieczeństwie pożaru na obszarze przygranicznym;

5) awariach powodujących wprowadzenie do wód granicznych olejów lub innych szkodliwych substancji zanieczyszczających te wody.

5. Pełnomocnicy graniczni mogą przedstawić głównym pełnomocnikom granicznym do rozpatrzenia sprawy mające

4. Konsultation bei der Vorbereitung von Vereinbarungen zwischen Organen beider Staaten, wenn sie mit den Aufgaben und der Tätigkeit der Grenzschutzorgane oder der Sicherheit und Ordnung an der Staatsgrenze verbunden sind;

5. Erörterung von Angelegenheiten, die nicht durch die Grenzbevollmächtigten entschieden wurden oder deren Zuständigkeit überschreiten;

6. Übermittlung von Angelegenheiten zur Erörterung auf diplomatischem Wege, die durch sie nicht entschieden wurden oder ihre Zuständigkeit überschreiten.

(2) Die Festlegungen des Absatzes 1 Ziffer 6 schließen die Möglichkeit nicht aus, daß den Hauptgrenzbevollmächtigten Angelegenheiten zur Lösung übergeben werden, die auf diplomatischem Wege erörtert wurden.

Artikel 11

(1) Die Grenzbevollmächtigten beider Vertragspartner:

1. führen periodisch den Austausch von Informationen durch, nehmen die Einschätzung der Lage an der gemeinsamen Staatsgrenze vor und koordinieren die Maßnahmen zum Schutz der Staatsgrenze;

2. stimmen Maßnahmen zur Sicherung von Objekten ab, die von der Staatsgrenze geschnitten werden;

3. verständigen sich über die Durchführung von wirtschaftlichtechnischen Arbeiten an der Staatsgrenze;

4. gewährleisten den Grenzübertritt der Rettungseinheiten bei Bränden, Überschwemmungen und anderen Katastrophen und bei gemeinsamen Übungen dieser Einheiten;

5. gewährleisten die richtige Markierung und die Erhaltung des Verlaufs der Staatsgrenze;

6. wirken bei der Organisation des Grenzübertritts von Truppen bei gemeinsamen Übungen zusammen.

(2) Die Grenzbevollmächtigten führen Sachaufklärungen durch und treffen entsprechend ihrer Zuständigkeit Entscheidungen insbesondere in folgenden Fällen:

1. Verletzungen der Staatsgrenze durch Personen, Fahrzeuge, Wasser- und Luftfahrzeuge;

2. Zerstörung oder Beschädigung von Sachen durch Handlungen über die Staatsgrenze;

3. Beschädigung, Versetzung oder Zerstörung von Grenzzeichen;

4. Schießen über die Staatsgrenze;

5. Überlaufen von Haustieren über die Staatsgrenze;

6. unberechtigte Verbindungsaufnahme oder Austausch von Gegenständen über die Staatsgrenze;

7. andere Vorfälle, deren Entscheidung nicht durch die Hauptgrenzbevollmächtigten oder auf diplomatischem Wege erforderlich ist.

(3) Die Grenzbevollmächtigten erfüllen außerdem Aufgaben, die ihnen auf Grund entsprechender Vereinbarungen obliegen, die zwischen den zuständigen Organen der Vertragspartner abgeschlossen wurden.

(4) Im Interesse der Einleitung von Maßnahmen durch die zuständigen Organe tauschen die Grenzbevollmächtigten unverzüglich Informationen aus:

1. im Falle von Katastrophen;

2. beim Auftreten von Massenerkrankungen bei Menschen, Tieren und Pflanzen;

3. beim Auftreten von Feld- und Waldschädlingen;

4. bei Brandgefahr im grenznahen Gebiet und

5. bei Ölhavarien und Einleitung von Wasserschadstoffen in die Grenzgewässer.

(5) Die Grenzbevollmächtigten können Angelegenheiten von besonderer Bedeutung den Hauptgrenzbevollmächtigten

szczególne znaczenie. O takich przypadkach należy równocześnie poinformować pełnomocnika granicznego drugiej Umawiającej się Strony.

6. Szczególnie poważne wypadki na granicy państwowej są rozpatrywane w zasadzie na drodze dyplomatycznej. W takich przypadkach pełnomocnicy graniczni mają obowiązek przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego i zabezpieczenia dowodów.

7. Postępowanie wyjaśniające w sprawie wypadków na granicy państwowej przeprowadza się na miejscu. Prowadzi je pełnomocnik graniczny tej Umawiającej się Strony, na której terytorium jest przeprowadzane postępowanie wyjaśniające. Z postępowania tego sporządza się protokół, do którego należy załączyć niezbędne dokumenty i dowody.

8. Postanowienia niniejszego artykułu nie wykluczają możliwości powierzenia pełnomocnikom granicznym do rozpatrzenia spraw, które były rozpatrzone przez głównych pełnomocników granicznych lub na drodze dyplomatycznej.

Artykuł 12

1. Zastępcy głównych pełnomocników granicznych i zastępcy pełnomocników granicznych mają w zakresie spraw im powierzonych takie same prawa i obowiązki jak pełnomocnicy, których są zastępcami.

2. Pełnomocnicy graniczni ustalają wspólnie zakres zadań powierzonych pomocnikom.

Rozdział III

Bezpieczeństwo i porządek na granicy państwowej oraz utrzymywanie znaków granicznych

Artykuł 13

1. Pełnomocnicy graniczni Umawiających się Stron współdziałają w zapobieganiu naruszeniu granicy państwowej oraz w prowadzeniu pościgów, rozpoznawaniu i zatrzymywaniu osób, które usiłowały przekroczyć bądź nielegalnie przekroczyły granicę państwową, jak również w badaniu innych przypadków naruszenia przepisów obowiązujących na granicy państwowej.

2. Jeżeli ślady osoby, która nielegalnie przekroczyła granicę państwową, prowadzą na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, organy graniczne prowadzące pościg powinny niezwłocznie przekazać wszystkie potrzebne dane organom ochrony granic drugiej Umawiającej się Strony, aby umożliwić im dalszy pościg.

3. Bezpośredni pościg przez granicę państwową na terytorium drugiej Umawiającej się Strony może być prowadzony przez organy ochrony granic za zgodą Jej pełnomocnika granicznego lub jego zastępcy. Bez tej zgody pościg można prowadzić tylko w przypadku, gdy zwłoka grozi bezpośrednim niebezpieczeństwem ucieczki osoby, która nielegalnie przekroczyła granicę, ale tylko do miejsca, w którym organ ścigający spotka właściwy organ drugiej Umawiającej się Strony. Pościgu tego nie można prowadzić dalej niż 5 km w głąb terytorium drugiej Umawiającej się Strony. Pościgu nie prowadzi się w miastach, wsiach i osiedlach.

4. Za bezpośredni pościg uważa się przypadek, gdy ścigany znajduje się w polu widzenia organu ścigającego lub jeżeli pies służbowy idzie śladem węchowym.

5. Przy prowadzeniu pościgu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony mogą być użyte psy służbowe lub jednostki pływające.

zur Erörterung unterbreiten. In solchen Fällen ist gleichzeitig der Grenzbevollmächtigte des anderen Vertragspartners zu unterrichten.

(6) Besonders ernste Zwischenfälle an der Staatsgrenze werden grundsätzlich auf diplomatischem Wege erörtert. In solchen Fällen haben die Grenzbevollmächtigten die Pflicht, Sachaufklärungen durchzuführen und Beweise zu sichern.

(7) Die Sachaufklärung von Vorkommnissen an der Staatsgrenze wird an Ort und Stelle durchgeführt. Sie wird vom Grenzbevollmächtigten des Vertragspartners geleitet, auf dessen Staatsgebiet die Sachaufklärung durchgeführt wird. Über das Aufklärungsergebnis ist ein Protokoll anzufertigen, dem die erforderlichen Dokumente und Beweise beizufügen sind.

(8) Die Bestimmungen dieses Artikels schließen nicht aus, daß den Grenzbevollmächtigten Angelegenheiten zur Lösung übergeben werden, die durch die Hauptgrenzbevollmächtigten oder auf diplomatischem Wege erörtert wurden.

Artikel 12

(1) Die Stellvertreter der Hauptgrenzbevollmächtigten und die Stellvertreter der Grenzbevollmächtigten haben im Bereich der ihnen übertragenen Aufgaben die gleichen Rechte und Pflichten wie die Bevollmächtigten, deren Stellvertreter sie sind.

(2) Die Grenzbevollmächtigten stimmen gemeinsam den Bereich der den Gehilfen zu übertragenden Aufgaben ab.

Abschnitt III

Die Sicherheit und Ordnung an der Staatsgrenze und Unterhaltung der Grenzzeichen

Artikel 13

(1) Die Grenzbevollmächtigten der Vertragspartner arbeiten bei der Verhinderung von Verletzungen der Staatsgrenze, bei der Verfolgung, Aufklärung und Festnahme von Personen, die versuchten, die Staatsgrenze zu überschreiten oder diese illegal überschritten haben sovie bei der Aufklärung anderer Verletzungen der an der Staatsgrenze geltenden Vorschriften zusammen.

(2) Führen Spuren eines Grenzverletzers auf das Staatsgebiet des anderen Vertragspartners, so hat das die Verfolgung durchführende Grenzschutzorgan den Grenzschutzorganen des anderen Vertragspartners unverzüglich alle notwendigen Angaben zu übermitteln, um ihnen eine weitere Verfolgung zu ermöglichen.

(3) Eine unmittelbare Verfolgung über die Staatsgrenze auf dem Staatsgebiet des anderen Vertragspartners darf nur durch Grenzschutzorgane erfolgen und bedarf der Zustimmung des anderen Grenzbevollmächtigten oder dessen Stellvertreters. Die Verfolgung ohne diese Zustimmung kann nur dann durchgeführt werden, wenn eine Verzögerung das Entkommen des Grenzverletzers zur Folge hätte. Die Verfolgung ist jedoch nur soweit zulässig, bis die Verfolger auf die zuständigen Organe des anderen Vertragspartners treffen, jedoch nicht weiter als 5 km in die Tiefe des Staatsgebietes des anderen Vertragspartners. Eine Verfolgung in Ortschaften ist nicht zulässig.

(4) Eine unmittelbare Verfolgung liegt vor, wenn der Verfolgte sich im Blickfeld der Verfolger befindet oder wenn der Diensthund fährtet.

(5) Bei der Verfolgung auf dem Staatsgebiet des anderen Vertragspartners können Diensthunde oder Dienstboote eingesetzt werden.

6. Podczas prowadzenia pościgu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony można użyć broni tylko w obronie koniecznej. Nie wolno przeprowadzać przeszukania pomieszczeń mieszkalnych i ściganych osób. Organ ścigający uprawniony jest jednak do zewnętrznego obszukania. Jest on również uprawniony do zatrzymania przedmiotów posiadanych przez zatrzymanego w czasie pościgu i ujęcia.

7. Osoby zatrzymane w czasie pościgu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony będą niezwłocznie przekazane organom ochrony granic tej Umawiającej się Strony, na której terytorium prowadzony był pościg, wraz z rzeczami posiadanymi w czasie pościgu i ujęcia. Postanowienia artykułu 14 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 1

1. Osoby zatrzymane za umyślne, bezprawne przekroczenie granicy państwowej będą na podstawie decyzji pełnomocnika granicznego przekazane pełnomocnikowi granicznemu drugiej Umawiającej się Strony. Przekazanie nastąpi w terminie do 48 godzin, odpowiednio do ustawowych przepisów o zatrzymaniu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium dokonano zatrzymania. Równocześnie przekazuje się rzeczy i wartości dewizowe posiadane przez te osoby w czasie zatrzymania, jeżeli rzeczy te i wartości dewizowe zostały wywiezione z terytorium drugiej Umawiającej się Strony. Nie podlegają jednak przekazaniu posiadane środki płatnicze tej Umawiającej się Strony, na której terytorium osoby zostały zatrzymane.

2. Osoby zatrzymane nie będą przekazane, jeżeli są obywatelami Umawiającej się Strony, na której terytorium zostały zatrzymane.

3. Osoby zatrzymane mogą nie być przekazane w terminie, o którym mowa w ustępie 1, jeżeli oprócz nielegalnego przekroczenia granicy popełniły inne przestępstwo na terytorium tej Umawiającej się Strony, na którym zostały zatrzymane, i o przestępstwo to prowadzone jest przeciwko nim postępowanie karne.

4. Jeżeli z przyczyn określonych w ustępie 3 lub z innych ważnych przyczyn nie dokonano przekazania, należy niezwłocznie poinformować o tym pełnomocnika granicznego drugiej Umawiającej się Strony. W tych przypadkach do osób nie przekazanych stosuje się postanowienia obowiązującej umowy między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną o obrocie prawnym w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych.

Artykuł 15

1. Osoby, które nieumyślnie przekroczyły bezprawnie granicę państwową i zostały zatrzymane na terytorium jednej z Umawiających się Stron, będą przekazane niezwłocznie najbliższym organom ochrony granic Umawiającej się Strony, z której terytorium przybyły. Równocześnie przekazuje się przedmioty oraz wartości dewizowe, które osoby te posiadały w czasie zatrzymania, jeżeli przedmioty i wartości dewizowe zostały wywiezione z terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

2. Jeżeli osoby, określone w ustępie 1 popełniły przestępstwo na terytorium tej Umawiającej się Strony, na którym zostały zatrzymane, postanowienia artykułu 14 ustęp 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

(6) Während der Verfolgung auf dem Staatsgebiet des anderen Vertragspartners darf von der Waffe nur im Falle der Notwehr Gebrauch gemacht werden. Die Durchsuchung von Wohnungen und verfolgten Personen ist nicht zulässig. Das verfolgende Organ ist jedoch zur äußerlichen Durchsuchung berechtigt. Es ist weiterhin berechtigt, Gegenstände in Verwahrung zu nehmen, die der Grenzverletzer während der Verfolgung und bei der Festnahme bei sich führte.

(7) Die bei der Verfolgung auf dem Staatsgebiet des anderen Vertragspartners festgenommenen Personen werden mit den bei der Verfolgung und Festnahme in Verwahrung genommenen Gegenständen unverzüglich den Grenzschutzorganen des Vertragspartners übergeben, auf dessen Staatsgebiet sie festgenommen wurden. Die Bestimmungen des Artikels 14 werden entsprechend angewandt.

Artikel 1

(1) Personen, die wegen vorsätzlich unberechtigter Überschreitung der Staatsgrenze festgenommen wurden, werden auf Grund der Entscheidung des Grenzbevollmächtigten dem Grenzbevollmächtigten des anderen Vertragspartners übergeben. Die Übergabe erfolgt entsprechend den gesetzlichen Bestimmungen der Vertragspartner über die Festnahme, auf deren Staatsgebiet der Grenzverletzer festgenommen wurde, in einer Frist bis zu 48 Stunden. Gleichzeitig werden die Gegenstände und Devisenwerte, die die Personen bei der Festnahme mit sich führten, übergeben, wenn diese Gegenstände und Devisenwerte vom Staatsgebiet des anderen Vertragspartners ausgeführt wurden. Zahlungsmittel des Vertragspartners, auf dessen Staatsgebiet die Personen festgenommen wurden, werden nicht übergeben.

(2) Die festgenommenen Personen werden nicht übergeben, wenn sie Bürger des Vertragspartners sind, auf dessen Staatsgebiet sie festgenommen wurden.

(3) Die festgenommenen Personen brauchen nicht innerhalb der in Absatz 1 genannten Frist übergeben werden, wenn sie außer dem unberechtigten Grenzübertritt noch andere strafbare Handlungen auf dem Staatsgebiet des Vertragspartners, auf dem sie festgenommen wurden, begangen haben und gegen diese Personen wegen dieser strafbaren Handlungen ein Strafverfahren eingeleitet wurde.

(4) Wenn auf Grund der in Absatz 3 genannten oder aus anderen triftigen Gründen die Übergabe nicht erfolgte, ist darüber der Grenzbevollmächtigte des anderen Vertragspartners unverzüglich zu informieren. In diesen Fällen werden gegenüber diesen Personen die Bestimmungen des „Vertrages zwischen der Volksrepublik Polen und der Deutschen Demokratischen Republik über den Rechtsverkehr in Zivil-, Familien- und Strafsachen" angewandt.

Artikel 15

(1) Personen, die unbeabsichtigt unberechtigt die Staatsgrenze überschritten haben und auf dem Staatsgebiet eines der Vertragspartner festgenommen wurden, werden unverzüglich den nächsten Grenzschutzorganen des Vertragspartners übergeben, von dessen Staatsgebiet sie gekommen sind. Gleichzeitig werden die Gegenstände und Devisenwerte, welche die Personen bei der Festnahme mit sich führten, übergeben, wenn die Gegenstände und Devisenwerte vom Staatsgebiet des anderen Vertragspartners ausgeführt werden.

(2) Haben die in Absatz 1 genannten Personen auf dem Staatsgebiet des Vertragspartners, auf dem sie festgenommen wurden, strafbare Handlungen begangen, so werden die Bestimmungen des Artikels 14 Absatz 3 bzw. Absatz 4 entsprechend angewandt.

3. Jeżeli osoby, określone w ustępie 1 są obywatelami Umawiającej się Strony, na której terytorium zostały zatrzymane, pełnomocnik graniczny tej Umawiającej się Strony podejmuje decyzje co do dalszego postępowania. O takich przypadkach, jak również o podjętych decyzjach należy niezwłocznie powiadomić pełnomocnika granicznego drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 16

Pełnomocnik graniczny jednej Umawiającej się Strony może odmówić lub odroczyć przyjęcie osób, o których mowa w artykule 14 lub 15, podając jednocześnie powody odmowy lub odroczenia.

Artykuł 17

1. Pełnomocnicy graniczni prowadzą wspólnie postępowanie wyjaśniające w sprawie szkód, które powstały w wyniku naruszenia porządku na granicy państwowej. Postępowanie to obejmuje zebranie i zabezpieczenie dowodów oraz przekazanie ich właściwym organom.

2. Przypadki drobnych szkód mogą być wyjaśniane przez pełnomocników granicznych Umawiających się Stron wspólnie ze sprawcą i poszkodowanym, jak również na miejscu ugodowo załatwiane. Sprawy powyższych szkód nie są przekazywane organom właściwym do załatwienia odszkodowania, jeżeli z protokołu sporządzonego przez pełnomocników granicznych wynika, że poszkodowany nie ma dalszych roszczeń.

Artykuł 18

Postępowania wyjaśniające prowadzone przez pełnomocników granicznych stosownie do postanowień niniejszej umowy nie mają charakteru dochodzenia ani śledztwa.

Artykuł 19

1. Komunikację na drogach kolejowych, wodnych, szosach i w powietrzu oraz w przejściach granicznych, jak również korzystanie z urządzeń komunikacyjnych, przeciętych linią granicy regulują odrębne umowy zawarte między Umawiającymi się Stronami.

2. Umowy te regulują również zasady utrzymania dróg i urządzeń komunikacyjnych oraz budowli położonych na granicy państwowej.

Artykuł 20

Umawiające się Strony będą prowadzić działalność gospodarczą na terenie przygranicznym w taki sposób, aby nie wyrządzić szkody interesom drugiej Umawiającej się Strony z uwzględnieniem bezpieczeństwa i porządku na granicy państwowej.

Artykuł 21

Rzeczy, które znalazły się na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, mogą być przekazane z powrotem za zgodą pełnomocników granicznych.

Artykuł 22

1. Pełnomocnicy graniczni Umawiających się Stron zawiadamiają się o czasie i miejscu polowań mających się odbyć w pobliżu granicy państwowej, organizowanych z użyciem broni palnej.

(3) Handelt es sich bei den im Absatz 1 genannten Personen um Staatsbürger des Vertragspartners, auf dessen Staatsgebiet die Festnahme erfolgte, so trifft der Grenzbevollmächtigte dieses Vertragspartners die Entscheidung über das weitere Verfahren. Über diese Fälle und die getroffenen Entscheidungen ist der Grenzbevollmächtigte des anderen Vertragspartners unverzüglich zu informieren.

Artikel 16

Der Grenzbevollmächtigte eines Vertragspartners kann die Übernahme der in den Artikeln 14 und 15 genannten Personen verweigern oder aussetzen, wobei er gleichzeitig die Gründe für die Verweigerung oder Aussetzung der Übernahme anzugeben hat.

Artikel 17

(1) Die Grenzbevollmächtigten führen gemeinsam Sachaufklärungen über Schäden durch, die infolge der Verletzung der Ordnung an der Staatsgrenze entstanden sind. Die Aufklärung umfaßt das Sammeln und die Sicherstellung von Beweisen sowie ihre Übergabe an die zuständigen Organe.

(2) Schadensfälle mit geringem Umfang können von den Grenzbevollmächtigten der Vertragspartner gemeinsam mit dem Verursacher und Geschädigten in beiderseitigem Einverständnis an Ort und Stelle geklärt werden. Diese Schadensfälle werden an die für die Regulierung des Schadensersatzes zuständigen Organe der Vertragspartner nicht übergeben, wenn aus dem von den Grenzbevollmächtigten angefertigten Protokoll ersichtlich ist, daß die geschädigte Seite keine Forderungen mehr hat.

Artikel 18

Die nach diesem Vertrag von den Grenzbevollmächtigten durchzuführenden Sachaufklärungen haben nicht den Charakter von Ermittlungshandlungen der Untersuchungsorgane.

Artikel 19

(1) Der Verkehr auf den Eisenbahn- und Wasserwegen, auf Straßen und dem Luftwege, an den Grenzübergangsstellen sowie die Nutzung von Verkehrseinrichtungen, die von der Grenzlinie geschnitten werden, wird zwischen den Vertragspartnern in besonderen Übereinkommen geregelt.

(2) In diesen Übereinkommen sind auch die Fragen der Unterhaltung der Verkehrswege und ihrer Einrichtungen sowie der Bauten, die an der Staatsgrenze liegen, zu regeln.

Artikel 20

Die Vertragspartner werden alle wirtschaftlichen Maßnahmen im grenznahen Gebiet so durchführen, daß die Interessen des anderen Vertragspartners nicht geschädigt werden und die Sicherheit und Ordnung an der Staatsgrenze berücksichtigt wird.

Artikel 21

Sachen, die auf das Staatsgebiet des anderen Vertragspartners gelangt sind, können mit Zustimmung der Grenzbevollmächtigten zurückgeführt werden.

Artikel 22

(1) Die Grenzbevollmächtigten der Vertragspartner informieren sich über Zeit und Ort von Jagden mit Feuerwaffen, die in der Nähe der Staatsgrenze organisiert werden.

2. W czasie polowań zabronione jest strzelanie przez granicę państwową i ściganie zwierzyny łownej na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 23

1. Połów ryb na wodach granicznych jest dozwolony do linii granicy.

2. Stałe urządzenia do połowów wystawione na jeziorach lub innych zbiornikach wodnych powinny znajdować się w odległości 50 m od linii granicy.

3. Połów ryb na wodach granicznych jest dozwolony od wschodu do zachodu słońca. Połów ryb w porze nocnej może być dokonywany za zezwoleniem pełnomocników granicznych obu Umawiających się Stron.

4. Prowadzenie połowu na wodach granicznych nie może stanowić przeszkody dla żeglugi.

5. Właściwe organy Umawiających się Stron uzgadniają w porozumieniu z pełnomocnikami granicznymi szczegóły prowadzenia połowu ryb na wodach granicznych.

Artykuł 24

1. Właściwe naczelne organy Umawiających się Stron mogą organizować na wodach granicznych imprezy sportowe za zgodą głównych pełnomocników granicznych.

2. Główni pełnomocnicy graniczni ustalają wspólnie warunki przeprowadzenia imprez wymienionych w ustępie 1. Imprezy te nie mogą stanowić przeszkody dla żeglugi.

Artykuł 25

Właściwe organy Umawiających się Stron mają obowiązek utrzymywania wód granicznych, ich brzegów i budowli technicznych w sposób zapewniający niezmienny przebieg i charakter granicy państwowej oraz ustawienie znaków granicznych.

Artykuł 26

1. Właściwe organy Umawiających się Stron utrzymują granicę państwową na całej długości w taki sposób, aby jej przebieg był stale wyraźny i widoczny. W tym celu utrzymywany jest w należytym stanie i oczyszczany z zarośli pas o szerokości 5 m po każdej stronie granicy państwowej. Na brzegach granicznych rzek, strumieni i kanałów szerokość tego pasa wynosi 2 m, przy czym oczyszczanie pasa nie obejmuje roślinności umacniającej brzegi.

2. Uprawa wysokich kultur oraz wznoszenie budowli i urządzeń w pasach określonych w ustępie 1 nie są dozwolone, chyba że właściwe organy Umawiających się Stron zawrą w tym zakresie specjalne porozumienie. Zakaz ten nie dotyczy budowli i urządzeń przeznaczonych do ochrony granicy państwowej.

3. Właściwe organy Umawiających się Stron przeprowadzają na swych terytoriach oczyszczanie pasa określonego w ustępie 1.

Artykuł 27

1. Właściwe organy Umawiających się Stron przeprowadzają wspólne kontrole przebiegu linii granicznej na wodach granicznych w drodze pomiarów i innych prac w terenie. Kontrole takie przeprowadza się co 10 lat, jeżeli właściwe organy jednej Umawiającej się Strony nie zażądają tego wcześniej.

2. Jeżeli w czasie kontroli, o której mowa w ustępie 1, stwierdzi się wspólnie, że nastąpiła zmiana przebiegu lub

(2) Bei der Durchführung von Jagden ist das Schießen über die Staatsgrenze und die Verfolgung des Wildes auf dem Staatsgebiet des anderen Vertragspartners verboten.

Artikel 23

(1) Der Fischfang auf Grenzgewässern ist bis zur Grenzlinie gestattet.

(2) Ortsfeste Fangeinrichtungen auf Seen oder anderen Gewässern müssen 50 m von der Grenzlinie entfernt sein.

(3) Der Fischfang in Grenzgewässern ist grundsätzlich nur von Sonnenaufgang bis Sonnenuntergang zulässig. Der Fischfang in der Nacht kann nach Zustimmung der Grenzbevollmächtigten beider Vertragspartner durchgeführt werden.

(4) Der Fischfang in Grenzgewässern darf die Schiffahrt nicht behindern.

(5) Die zuständigen Organe der Vertragspartner vereinbaren die Einzelheiten über den Fischfang in den Grenzgewässern nach Zustimmung durch die Grenzbevollmächtigten.

Artikel 24

(1) Die zuständigen zentralen Organe der Vertragspartner können auf den Grenzgewässern Sportveranstaltungen nach Zustimmung der Hauptgrenzbevollmächtigten organisieren.

(2) Die Hauptgrenzbevollmächtigten legen gemeinsam die Bedingungen für die Durchführung der in Absatz 1 genannten Veranstaltungen fest. Diese Veranstaltungen dürfen die Schiffahrt nicht beeinträchtigen.

Artikel 25

Die zuständigen Organe der Vertragspartner sind verpflichtet, die Grenzgewässer, deren Ufer und technische Bauten so zu unterhalten, daß der Charakter und der unveränderte Verlauf der Staatsgrenze und die Aufstellung der Grenzzeichen gesichert sind.

Artikel 26

(1) Die zuständigen Organe der Vertragspartner erhalten die Staatsgrenze in ihrer gesamten Länge so, daß ihr Verlauf ständig deutlich sichtbar ist. Zu diesem Zweck wird zu beiden Seiten der Staatsgrenze ein 5 Meter breiter Streifen von der Bewachsung gesäubert und in einwandfreiem Zustand erhalten. An den Ufern der Grenzflüsse, -Bäche und Kanäle beträgt dieser Streifen 2 Meter an jedem Ufer, wobei die zur Uferbefestigung angebrachte Bepflanzung von der Säuberung ausgenommen ist.

(2) Das Anpflanzen hoher Kulturen sowie die Errichtung von Bauten und Einrichtungen in den in Absatz 1 genannten Streifen sind nicht gestattet, es sei denn, die zuständigen Organe der Vertragspartner treffen hierzu besondere Vereinbarungen. Dieses Verbot trifft nicht auf Bauten und Einrichtungen zu, die zum Schutz der Staatsgrenze bestimmt sind.

(3) Die zuständigen Organe der Vertragspartner führen auf ihrem Staatsgebiet die Säuberung der in Absatz 1 bezeichneten Streifen durch.

Artikel 27

(1) Die zuständigen Organe der Vertragspartner führen gemeinsame Kontrolle des Verlaufs der Grenzlinie auf den Grenzgewässern Vermessungen und andere Arbeiten im Gelände durch. Solche Kontrollen werden alle 10 Jahre durchgeführt, wenn nicht die zuständigen Organe eines der Vertragspartner dies früher verlangen.

(2) Wird bei einer der im Absatz 1 genannten Kontrollen gemeinsam festgestellt, daß eine Veränderung des Verlaufs

charakteru linii granicy w rozumieniu artykułu 5 ustępy 2 i 3 stanowiąca istotne odchylenie od ustaleń w dokumentach wytyczenia granicy, które nie zostały uregulowane w trybie określonym w artykule 5 ustępy 3 i 4, właściwe organy Umawiających się Stron przeprowadzą ponowne pomiary i opracują wspólne projekty dokumentów o ustaleniu nowego przebiegu linii granicy.

3. Dla przeprowadzenia prac, wymienionych w ustępach 1 i 2, właściwe organy Umawiających się Stron powołują na zasadzie parytetu odpowiednie komisje.

Artykuł 28

Właściwe organy Umawiających się Stron utrzymują znaki graniczne w takim stanie, aby ich wymiary, kształt, wykonanie, kolor, numeracja i położenie odpowiadały ustaleniom zawartym w dokumentach wytyczenia granicy.

Artykuł 29

1. Właściwe organy Umawiających się Stron utrzymują znaki graniczne w następujący sposób:

1) słupy graniczne na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej utrzymują właściwe organy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, zaś słupy graniczne na terytorium Niemieckiej Republiki Demokratycznej utrzymują właściwe organy Niemieckiej Republiki Demokratycznej;
2) słupki i monolity znajdujące się na linii granicy przy znakach granicznych z numeracją nieparzystą utrzymują właściwe organy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, zaś przy znakach granicznych z numeracją parzystą — właściwe organy Niemieckiej Republiki Demokratycznej;
3) utrzymanie znaków granicznych na Zalewie Szczecińskim i Jeziorze Nowowarpieńskim odbywa się według postanowień:
   a) porozumienia między Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Niemieckiej Republiki Demokratycznej w sprawie utrzymania i zmiany rodzaju pomocniczych znaków granicznych na Zalewie Szczecińskim i w Zatoce Nowowarpieńskiej z dnia 20 października 1962 roku;
   b) protokołu o zmianie ustawienia pomocniczych znaków granicznych na Zalewie Szczecińskim i na Jeziorze Nowowarpieńskim oraz opisu linii granicy państwowej na wymienionym odcinku z dnia 6 grudnia 1963 roku;
   c) porozumienia między Ministerstwem Obrony Narodowej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Niemieckiej Republiki Demokratycznej w sprawie zmiany pomocniczych znaków granicznych na Zalewie Szczecińskim z dnia 21 października 1965 roku;
4) utrzymanie znaku granicznego na styku granic państwowych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej w korycie rzeki Nysy Łużyckiej odbywa się na podstawie porozumienia pomiędzy Ministerstwami Spraw Wewnętrznych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Republiki Czechosłowackiej w sprawie sposobu utrzymania znaku granicznego, wytyczającego punkt styku granic państwowych Polski, Niemiec i Czechosłowacji, podpisanego dnia 27 marca 1957 roku w Berlinie.

2. Właściwe organy Umawiających się Stron mogą w drodze porozumienia zmienić zasady utrzymania znaków granicznych ustalone w ustępie 1.

oder des Charakters der Grenzlinie im Sinne des Artikels 5, Absätze 2 und 3 eingetreten ist, die eine wesentliche Abweichung von den in den Dokumenten über die Grenzmarkierung enthaltenen Angaben darstellt und die nicht in der in Artikel 5 Absätze 3 und 4 beschriebenen Weise geregelt wurde, führen die zuständigen Organe der Vertragspartner erneute Vermessungen durch und erarbeiten gemeinsam Dokumentenentwürfe über die Festlegung des neuen Verlaufes der Grenzlinie.

(3) Zur Durchführung der in den Absätzen 1 und 2 bezeichneten Arbeiten berufen die zuständigen Organe der Vertragspartner auf paritätischer Grundlage die entsprechenden Kommissionen.

Artikel 28

Die zuständigen Organe der Vertragspartner halten die Grenzzeichen in einem solchen Zustand, daß ihre Abmessungen, Form, Ausführung, Farbgebung, Numerierung und Lage den Festlegungen der Dokumente über die Grenzmarkierung entsprechen.

Artikel 29

(1) Die zuständigen Organe der Vertragspartner unterhalten die Grenzzeichen wie folgt:

1. die Grenzsäulen auf dem Staatsgebiet der Volksrepublik Polen unterhalten die zuständigen Organe der Volksrepublik Polen, die Grenzsäulen auf dem Staatsgebiet der Deutschen Demokratischen Republik die zuständigen Organe der Deutschen Demokratischen Republik;
2. die Unterhaltung der Grenzsteine und Monolithe, die sich auf der Grenzlinie befinden, obliegt hinsichtlich der Grenzzeichen mit ungeraden Zahlen den zuständigen Organen der Volksrepublik Polen und hinsichtlich der Grenzzeichen mit geraden Zahlen den zuständigen Organen der Deutschen Demokratischen Republik;
3. die Unterhaltung der Grenzzeichen auf dem Oder-Haff und dem Neuwarper See erfolgt nach den Festlegungen:
   a) der Vereinbarung zwischen dem Ministerium des Innern der Volksrepublik Polen und dem Ministerium des Innern der Deutschen Demokratischen Republik über die Erhaltung und Änderung der Art der Hilfsgrenzzeichen in dem Stettiner-Haff und der Neuwarper Bucht vom 20. Oktober 1962;
   b) des Protokolls über die Änderung der Aufstellung von Hilfsgrenzzeichen in dem Oderhaff und dem Neuwarper See und die Beschreibung des Verlaufs der Staatsgrenze auf diesem Abschnitt vom 06. Dezember 1963;
   c) der Vereinbarung zwischen dem Ministerium für Nationale Verteidigung der Volksrepublik Polen und dem Ministerium des Innern der Deutschen Demokratischen Republik über die Änderung der Art von Hilfsgrenzzeichen im Oderhaff vom 21. Oktober 1965.
4. Die Unterhaltung des Grenzzeichens am Berührungspunkt der Staatsgrenze der Volksrepublik Polen, der Deutschen Demokratischen Republik und der Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik im Flußbett der Neiße erfolgt nach der „Vereinbarung zwischen den Ministerien des Innern der Volksrepublik Polen, der Deutschen Demokratischen Republik und der Tschechoslowakischen Republik über die Art der Instandhaltung des Grenzzeichens, das den Berührungspunkt der Staatsgrenze Polen, Deutschland und der Tschechoslowakei markiert", unterzeichnet am 27. März 1957 in Berlin.

(2) Die zuständigen Organe der Vertragspartner können durch Übereinkommen die Grundsätze der Unterhaltung der Grenzzeichen, die im Absatz 1 festgelegt wurden, verändern.

Artykuł 30

1. Pełnomocnicy graniczni Umawiających się Stron przeprowadzają wspólnie co 2 lata w okresie letnim przegląd znaków granicznych i pasa, o którym mowa w artykule 26. W razie potrzeby przeglądy takie na poszczególnych odcinkach granicy państwowej mogą być przeprowadzane dodatkowo.

2. Jeżeli w czasie przeglądów znaków granicznych stwierdzi się, że dane pomiarowe zawarte w dokumentach wytyczenia granicy nie zgadzają się z wynikami pomiarów wspólnie wykonanych w terenie, należy przyjąć dane z pomiarów w terenie za miarodajne pod warunkiem stwierdzenia, że od czasu wytyczenia granicy państwowej położenie znaku granicznego nie uległo zmianie. Odpowiednie poprawki i zmiany załącza się do dokumentów wytyczenia granicy.

3. Z przeprowadzonych przeglądów sporządza się protokoły, w których należy wpisać ocenę stanu znaków granicznych i pasa określonego w artykule 26 oraz wnioski wynikające z przeglądu.

Artykuł 31

1. W przypadku zaginięcia, zniszczenia lub uszkodzenia znaku granicznego pełnomocnicy graniczni obu Umawiających się Stron zawiadomią się o tym niezwłocznie i spowodują odtworzenie lub naprawę znaku granicznego, za którego utrzymanie są odpowiedzialni.

2. Przy odtworzeniu lub naprawie znaków granicznych, ustawionych na linii granicy, powinni być obecni przedstawiciele właściwych organów drugiej Umawiającej się Strony.

3. Słupy graniczne uszkodzone lub zagrożone przez wielką wodę lub pochód lodów mogą być za zgodą pełnomocników granicznych obu Umawiających się Stron ustawione na nie zagrożonym miejscu. Przebieg linii granicy nie zostanie przez to zmieniony.

4. Dla każdego znaku granicznego ustawionego na nowym miejscu sporządza się protokół i szkice, które powinny odpowiadać dokumentom wytyczenia granicy i być do nich dołączone.

5. Jeżeli znaki graniczne zostaną uszkodzone lub zniszczone przez osoby będące obywatelami drugiej Umawiającej się Strony, wówczas ponosi ona koszty odtworzenia lub naprawy tych znaków granicznych.

Rozdział IV

Przekraczanie granicy państwowej

Artykuł 32

1. Główni pełnomocnicy graniczni, pełnomocnicy graniczni i ich zastępcy oraz pomocnicy pełnomocników granicznych mogą w celu wykonywania swoich zadań przekraczać granicę państwową na podstawie posiadanych pełnomocnictw.

2. Sekretarze, eksperci, tłumacze oraz inne osoby, których obecność jest konieczna przy wykonywaniu zadań, przekraczają granicę państwową na podstawie zaświadczenia wydanego przez głównego pełnomocnika granicznego, pełnomocników granicznych lub ich zastępców.

Artykuł 33

1. Osoby, wymienione w artykule 32 ustępy 1 i 2, przy przekraczaniu granicy i w czasie pobytu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony w związku z wykonywaniem

Artikel 30

(1) Die Grenzbevollmächtigten der Vertragspartner führen gemeinsam alle zwei Jahre in der Sommerperiode eine Besichtigung der Grenzzeichen und des in Artikel 26 genannten Streifens durch. Bei Notwendigkeit können für einzelne Abschnitte der Staatsgrenze zusätzliche Besichtigungen durchgeführt werden.

(2) Wird bei einer Besichtigung der Grenzzeichen festgestellt, daß die in den Dokumenten über die Grenzmarkierung enthaltenen Vermessungsangaben nicht mit den gemeinsam im Gelände vorgenommenen Messungen übereinstimmen, sind die Angaben aus den Geländevermessungen als zutreffend zu betrachten, wenn festgestellt wurde, daß seit der Zeit der Grenzmarkierung die Lage des Grenzzeichens nicht verändert wurde. Die entsprechenden Verbesserungen oder Veränderungen werden den Dokumenten über die Grenzmarkierung beigefügt.

(3) Über die durchgeführten Besichtigungen sind entsprechende Protokolle anzufertigen, in die die Einschätzung des Zustandes der Grenzzeichen des in Artikel 26 genannten Streifens sowie die Vorschläge der Seiten aufzunehmen sind.

Artikel 31

(1) Im Falle des Verlustes, der Zerstörung oder Beschädigung eines Grenzzeichens haben sich die Grenzbevollmächtigten beider Vertragspartner unverzüglich zu unterrichten und die Erneuerung oder Ausbesserung dieser Grenzzeichen, für deren Unterhaltung sie verantwortlich sind, zu veranlassen.

(2) Bei der Erneuerung oder Ausbesserung von Grenzzeichen, die auf der Grenzlinie stehen, müssen die Vertreter der zuständigen Organe des anderen Vertragspartners zugegen sein.

(3) Die Grenzsäulen, die durch Hochwasser oder Eisgang beschädigt wurden oder gefährdet sind, können mit Zustimmung der Grenzbevollmächtigten beider Vertragspartner an ungefährdeter Stelle aufgestellt werden. Der Verlauf der Grenzlinie wird dadurch nicht geändert.

(4) Für jedes an einer neuen Stelle aufgestellte Grenzzeichen werden ein Protokoll und eine Skizze angefertigt, die den Dokumenten über die Grenzmarkierung entsprechen müssen und diesen beigefügt werden.

(5) Werden Grenzzeichen durch Personen beschädigt oder zerstört, die Bürger des anderen Vertragspartners sind, so trägt dieser die Kosten für die Erneuerung oder Ausbesserung der Grenzzeichen.

Abschnitt IV

Überschreiten der Staatsgrenze

Artikel 32

(1) Die Hauptgrenzbevollmächtigten, die Grenzbevollmächtigten, deren Stellvertreter sowie die Gehilfen der Grenzbevollmächtigten können zur Erfüllung ihrer Aufgaben die Staatsgrenze auf Grund ihrer Vollmachten überschreiten.

(2) Schriftführer, Experten und Dolmetscher sowie andere Personen, deren Anwesenheit bei der Erfüllung der Aufgaben erforderlich ist, überschreiten die Staatsgrenze mit einer Bescheinigung des Hauptgrenzbevollmächtigten, der Grenzbevollmächtigten oder deren Stellvertreter.

Artikel 33

(1) Die in Artikel 32 Absatz 1 und 2 genannten Personen sind beim Grenzübertritt und während des Aufenthaltes auf dem Staatsgebiet des anderen Vertragspartners im Zusam-

swoich zadań wynikających z umowy zwolnione są od rewizji celnej, od cła i innych opłat w odniesieniu do dokumentów służbowych, środków transportu oraz innych przedmiotów przeznaczonych do wykonywania czynności urzędowych i do niezbędnych potrzeb osobistych. Są one uprawnione do wymiany środków płatniczych, stosownie do przepisów obowiązujących między Umawiającymi się Stronami.

2. Osoby, wymienione w artykule 32 ustępy 1 i 2, mogą w czasie pobytu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony nosić mundury i broń osobistą. W czasie wykonywania swoich zadań na tym terytorium korzystają z prawa nietykalności osobistej. Nietykalność obejmuje również środki transportu oraz posiadane dokumenty służbowe. Druga Umawiająca się Strona udziela tym osobom na ich prośbę niezbędnej pomocy, w szczególności zapewnia środki transportu, zakwaterowanie oraz środki łączności z własnymi organami.

Artykuł 34

1. Osoby, którym zlecono utrzymywanie znaków granicznych, prace przy urządzeniach komunikacyjnych i innych urządzeniach technicznych, prace przy mostach i budowlach wodnych, roboty regulacyjne na wodach granicznych, prace pomiarowe, utrzymanie i kontrolę urządzeń komunalnych, konwojowanie transportów kolejowych oraz wykonywanie czynności na stacjach zdawczo-odbiorczych lub innych czynności w pobliżu granicy państwowej, wykonywanych na podstawie porozumień zawartych między właściwymi organami Umawiających się Stron — mogą przekraczać granicę państwową na podstawie przepustki granicznej.

2. Przekroczenie granicy w celu wykonywania prac wymienionych w ustępie 1 odbywa się w zasadzie w przejściach granicznych. W szczególnych przypadkach za zgodą pełnomocników granicznych Umawiających się Stron przekraczanie granicy może odbywać się również w innych miejscach.

3. Przepustka graniczna upoważnia do przebywania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony do 150 m od granicy państwowej. W razie potrzeby odległość ta może być zwiększona. W takim przypadku organ wystawiający przepustkę powinien wpisać do niej dopuszczalną odległość przebywania od granicy państwowej.

4. Przebywanie na terytorium drugiej Umawiającej się Strony dozwolone jest od wschodu do zachodu słońca. Jeżeli prace muszą być wykonywane w porze nocnej, należy o tym zawiadomić odpowiednio wcześniej pełnomocnika granicznego, a w szczególnie pilnych przypadkach — miejscowe organy ochrony granic. Zawiadomienie nie obowiązuje osób zatrudnionych przy transporcie na stacjach zdawczo-odbiorczych, które są czynne całą dobę.

Artykuł 35

Współpracę właściwych organów Umawiających się Stron przy wspólnej kontroli podróżnych i towarów przekraczających granicę regulują odrębne porozumienia.

Artykuł 36

1. Funkcjonariusze organów granicznych, paszportowych i celnych Umawiających się Stron oraz funkcjonariusze innych organów i instytucji zatrudnionych przy wspólnej odprawie ruchu granicznego mogą w celu wykonywania swoich zadań przekraczać granicę państwową na podstawie przepustek granicznych.

2. Ograniczenia, o których mowa w artykule 34 ustępy 3 i 4, nie mają zastosowania do osób wymienionych w ustępie 1.

menhang mit ihren Aufgaben, die sich aus diesem Vertrag ergeben, von der Zollkontrolle, Zoll und anderen Gebühren in Bezug auf Dienstdokumente, Transportmittel und andere Gegenstände, die zur Dienstausübung und zum persönlichen Bedarf erforderlich sind, befreit. Sie sind berechtigt, Zahlungsmittel entsprechend den zwischen den Vertragspartnern geltenden Vereinbarungen einzutauschen.

(2) Die in Artikel 32 Absatz 1 und 2 genannten Personen können während des Aufenthaltes auf dem Staatsgebiet des anderen Vertragspartners ihre Uniform und die persönliche Waffe tragen. Während der Erfüllung ihrer Aufgaben auf diesem Staatsgebiet genießen sie das Recht der Unverletzlichkeit ihrer Person, der Transportmittel und der mitgeführten Dienstdokumente. Der andere Vertragspartner leistet diesen Personen auf deren Antrag die erforderliche Unterstützung, insbesondere werden gewährleistet Transportmittel, Unterkunft und Nachrichtenverbindungen zu den eigenen Organen.

Artikel 34

(1) Personen, die mit der Unterhaltung der Grenzzeichen, mit Arbeiten an Verkehrsanlagen und anderen technischen Anlagen, mit Arbeiten an Brücken und Wasserbauten, mit Regulierungsarbeiten an Grenzgewässern, mit Vermessungsarbeiten, mit der Instandhaltung und Kontrolle von kommunalen Einrichtungen, mit der Eisenbahn-Transportbegleitung sowie mit Arbeiten auf den Übernahme-/Übergabebahnhöfen oder mit anderen Arbeiten im grenznahen Gebiet auf Grund von Vereinbarungen der zuständigen Organe der Vertragspartner beauftragt sind, können die Staatsgrenze mit Grenzausweisen überschreiten.

(2) Der Grenzübertritt zur Ausführung der in Absatz 1 aufgeführten Arbeiten erfolgt grundsätzlich über die Grenzübergangsstellen. In besonderen Fällen kann mit Zustimmung der Grenzbevollmächtigten der Vertragspartner der Grenzübertritt auch an anderen Orten erfolgen.

(3) Der Grenzausweis berechtigt zum Aufenthalt auf dem Staatsgebiet des anderen Vertragspartners bis zu einer Entfernung von 150 Metern von der Staatsgrenze. Bei Notwendigkeit kann diese Entfernung erweitert werden. In diesem Falle hat das ausstellende Organ im Grenzausweis die zulässige Aufenthaltsentfernung von der Staatsgrenze zu vermerken.

(4) Der Aufenthalt auf dem Staatsgebiet des anderen Vertragspartners ist von Sonnenaufgang bis Sonnenuntergang erlaubt. Wenn die Arbeiten nachts ausgeführt werden, sind darüber der Grenzbevollmächtigte und in besonders dringenden Fällen die örtlichen Grenzschutzorgane rechtzeitig zu informieren. Diese Information entfällt für die Beschäftigten, die zur Sicherung des Verkehrsblaufs an den Übergabe-/Übernahmebahnhöfen Tag und Nacht eingesetzt sind.

Artikel 35

Die Zusammenarbeit der zuständigen Organe der Vertragspartner bei der gemeinsamen Kontrolle des grenzüberschreitenden Reise- und Güterverkehrs wird in besonderen Übereinkommen geregelt.

Artikel 36

(1) Angehörige der Grenz-, Paß- und Zollorgane der Vertragspartner sowie Angehörige anderer an der gemeinsamen Abfertigung des grenzüberschreitenden Verkehrs eingesetzten Organe können zur Ausübung ihrer Tätigkeit die Staatsgrenze mit Grenzausweisen überschreiten.

(2) Die in Artikel 34 Absätze 3 und 4 genannten Einschränkungen finden auf die in Absatz 1 genannten Personen keine Anwendung.

Artykuł 37

1. Osoby, wymienione w artykule 34 ustęp 1, uprawnione są do wwożenia oraz wywożenia bez należności celnych materiałów i narzędzi pracy na terytorium drugiej Umawiającej się Strony. Jeżeli praca trwa kilka dni, przedmioty te mogą za zezwoleniem właściwych organów drugiej Umawiającej się Strony być składowane w miejscu pracy.

2. Właściwe organy Umawiających się Stron określają w drodze wzajemnego porozumienia zasady zwolnień od należności celnych i ograniczeń w odniesieniu do przedmiotów przewożonych przez osoby, określone w artykule 34 ustęp 1 i w artykule 36 ustęp 1, które przekraczają granicę państwową.

Artykuł 38

Wzory przepustek granicznych i tryb ich wystawiania ustalają przepisy wewnętrzne każdej z Umawiających się Stron. Właściwe organy Umawiających się Stron przekażą sobie wzory przepustek granicznych.

Artykuł 39

1. W przypadkach pożarów, powodzi i innych klęsk w pobliżu granicy państwowej właściwe organy występują z wnioskami o udzielenie pomocy za pośrednictwem organów ochrony granic.

2. W celu udzielenia pomocy, określonej w ustępie 1, jednostki straży pożarnej, ekipy ratownicze, grupy robocze, lekarze i personel służby zdrowia mogą przekraczać granicę państwową na podstawie dowodu osobistego i przebywać na terytorium drugiej Umawiającej się Strony przez czas niezbędny do udzielenia pomocy.

3. Przekroczenie granicy w przypadkach, o których mowa w ustępie 2, może nastąpić w przejściach granicznych lub w miejscach ustalonych przez głównych pełnomocników granicznych Umawiających się Stron.

4. Przewożone materiały, sprzęt, narzędzia i środki transportu potrzebne do udzielenia pomocy oraz przedmioty osobistego użytku osób określonych w ustępie 2 są wolne od należności celnych. Sprzęt, narzędzia i środki transportu oraz nie zużyte materiały powinny być z powrotem przywiezione.

Artykuł 40

1. Mieszkańcy obszarów przygranicznych mogą w razie pożarów, powodzi i innych klęsk zagrażających ich życiu przekraczać granicę państwową w każdym miejscu i czasie.

2. Powrót osób wymienionych w ustępie 1 jest przeprowadzany za pośrednictwem pełnomocników granicznych Umawiających się Stron.

Artykuł 41

1. Zwarte oddziały, żołnierze oraz inne osoby jednej Umawiającej się Strony, biorące udział we wspólnych ćwiczeniach lub manewrach na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, przekraczają granicę państwową na podstawie zezwolenia uzgodnionego przez właściwych ministrów Umawiających się Stron.

2. Przekraczanie granicy w przypadkach wymienionych w ustępie 1 może się odbywać również poza przejściami granicznymi w miejscach ustalonych przez pełnomocników granicznych Umawiających się Stron.

3. Zwarte oddziały, żołnierze oraz inne osoby przekraczające granicę państwową w przypadkach wymienionych w ustępie 1 nie podlegają rewizji celnej i paszportowej.

Artikel 37

(1) Die in Artikel 34 Absatz 1 genannten Personen sind berechtigt, das zur Ausführung der ihnen übertragenen Arbeiten erforderliche Material und Arbeitsgerät auf das Staatsgebiet des Vertragspartners zollfrei ein- und auszuführen. Erstrecken sich die Arbeiten über mehrere Tage, können diese Gegenstände mit Genehmigung der zuständigen Organe des Vertragspartners am Arbeitsplatz hinterlegt werden.

(2) Die zuständigen Organe der Vertragspartner legen in gegenseitiger Vereinbarung die Grundsätze der Befreiung von Zollgebühren und von Einschränkungen für die Gegenstände fest, die die in Artikel 34 Absatz 1 und Artikel 36 Absatz 1 genannten Personen beim Grenzübertritt mitführen.

Artikel 38

Die Festlegung der Muster und die Ausstellung der Grenzausweise erfolgt nach den innerstaatlichen Bestimmungen der Vertragspartner. Die zuständigen Organe der Vertragspartner tauschen die Muster gegenseitig aus.

Artikel 39

(1) Bei Bränden, Überschwemmungen und anderen Katastrophen im grenznahen Gebiet beantragen die zuständigen Organe die Hilfeleistung über die Grenzschutzorgane.

(2) Zur Hilfeleistung entsprechend Absatz 1 können Feuerwehreinheiten, Rettungsmannschaften, Einsatzkräfte, Ärzte und Personal des Gesundheitswesens die Staatsgrenze mit Personalausweisen überschreiten und sich auf dem Gebiet des Vertragspartners während der für die Hilfeleistung erforderlichen Zeit aufhalten.

(3) Der Grenzübertritt in den in Absatz 1 genannten Fällen kann an den Grenzübergangsstellen oder an von den Hauptgrenzbevollmächtigten der Vertragspartner vereinbarten Orten erfolgen.

(4) Mitgeführte Materialien, Geräte, Werkzeuge und Transportmittel, die zur Hilfeleistung benötigt werden sowie Gegenstände des persönlichen Bedarfs der in Absatz 2 genannten Personen sind zollfrei. Die Geräte, Werkzeuge und Transportmittel sowie die nichtverbrauchten Materialien sind zurückzuführen.

Artikel 40

(1) Die Bewohner des Grenzgebietes können bei Bränden, Überschwemmungen und anderen Katastrophen die Staatsgrenze an jeder Stelle und zu jeder Zeit überschreiten, wenn dadurch Lebensgefahr abgewendet werden kann.

(2) Die Rückkehr der in Absatz 1 genannten Personen wird nach Vermittlung der Grenzbevollmächtigten der Vertragspartner durchgeführt.

Artikel 41

(1) Geschlossene Einheiten, Armeeangehörige und andere Bürger der Vertragspartner, die an gemeinsamen Übungen oder Manövern auf dem Staatsgebiet des anderen Vertragspartners teilnehmen, überschreiten die Staatsgrenze mit einer von den zuständigen Ministern der Vertragspartner zu vereinbarenden Erlaubnis.

(2) Der Grenzübertritt in den in Absatz 1 genannten Fällen kann auch außerhalb der Grenzübergangsstellen an den von den Grenzbevollmächtigten der Vertragspartner festgelegten Stellen erfolgen.

(3) Geschlossene Einheiten, Armeeangehörige und andere Personen, die die Staatsgrenze in den in Absatz 1 genannten Fällen überschreiten, unterliegen keiner Zoll- und Paßkontrolle.

Artykuł 42

Przekraczanie granicy państwowej przez osoby biorące udział w masowych imprezach mających polityczny charakter, organizowanych wspólnie przez centralne lub wojewódzkie organy państwowe i społeczne Umawiających się Stron — odbywa się na zasadach uzgodnionych z głównym pełnomocnikiem granicznym przed rozpoczęciem tych imprez.

Rozdział V

Postanowienia końcowe

Artykuł 43

W przypadku zmian przebiegu linii granicy określonych w artykule 5 ustępy 3 i 4 oraz w artykule 27 ustęp 2 dokumenty o nowym przebiegu granicy państwowej podlegają przyjęciu zgodnie z prawem Umawiających się Stron. Dokumenty te wejdą w życie w dniu wymiany not stwierdzających to przyjęcie.

Artykuł 44

1. Właściwe organy Umawiających się Stron zawierają porozumienia niezbędne do wykonania niniejszej umowy.

2. Załączniki do niniejszej umowy mogą być zmienione w drodze porozumienia między właściwymi organami Umawiających się Stron.

Artykuł 45

Umowa niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie w dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Warszawie.

Artykuł 46

Umowa niniejsza zawarta jest na okres dziesięciu lat. Ulega ona każdorazowo przedłużeniu na dalsze pięcioletnie okresy, o ile żadna z Umawiających się Stron nie wypowie jej na sześć miesięcy przed upływem danego okresu.

Artykuł 47

Z dniem wejścia w życie niniejszej umowy tracą moc:

1) Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej o współpracy i pomocy wzajemnej w sprawach granicznych, podpisana dnia 21 maja 1957 roku w Berlinie;

2) Protokół dodatkowy do Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej o współpracy i pomocy wzajemnej w sprawach granicznych, podpisany dnia 21 maja 1957 roku w Berlinie.

Umowa niniejsza została sporządzona w dniu 28 października 1969 roku w Berlinie w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim, przy czym obydwa teksty mają jednakową moc.

Na dowód czego Pełnomocnicy podpisali niniejszą umowę i opatrzyli ją pieczęciami.

Z upoważnienia
Rady Państwa Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej

G. Korczyński

Z upoważnienia
Rady Państwa Niemieckiej
Republiki Demokratycznej

H. Kessler

Artikel 42

Der Grenzübertritt durch Personen, die an Massenveranstaltungen mit politischem Charakter teilnehmen, die gemeinsam von zentralen bzw. bezirklichen staatlichen oder gesellschaftlichen Organen beider Vertragspartner organisiert werden, erfolgt entsprechend den vor der Veranstaltung mit den Hauptgrenzbevollmächtigten abgestimmten Prinzipien.

Abschnitt V

Schlußbestimmungen

Artikel 43

Ergeben sich Veränderungen des Verlaufs der Grenzlinie, wie sie in Artikel 5 Absätze 3 und 4 und in Artikel 27 Absatz 2 bezeichnet sind, so sind die Dokumente über den neuen Verlauf der Staatsgrenze entsprechend den Rechtsvorschriften der Vertragspartner zu bestätigen. Diese Dokumente treten mit dem Tage des Notenaustausches über die erfolgte Bestätigung in Kraft.

Artikel 44

(1) Die zuständigen Organe der Vertragspartner schließen die erforderlichen Vereinbarungen zur Durchführung dieses Vertrages ab.

(2) Die Anlagen dieses Vertrages können durch Vereinbarung zwischen den zuständigen Organen der Vertragspartner verändert werden.

Artikel 45

Dieser Vertrag bedarf der Ratifikation und tritt mit dem Tages des Austauschs der Ratifikationsurkunden in Kraft, der in Warschau erfolgt.

Artikel 46

Dieser Vertrag wird für eine Dauer von 10 Jahren abgeschlossen. Er verlängert sich jeweils um weitere 5 Jahre, wenn keiner der Vertragspartner diesen Vertrag 6 Monate vor dem Ablauf dieser Frist kündigt.

Artikel 47

Mit dem Tage des Inkrafttretens dieses Vertrages treten außer Kraft:

1. Das Abkommen zwischen der Regierung der Volksrepublik Polen und der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik über die Zusammenarbeit und die gegenseitige Hilfe in Grenzangelegenheiten, unterzeichnet am 21. Mai 1957 in Berlin;
2. das Zusatzprotokoll zu dem Abkommen zwischen der Regierung der Volksrepublik Polen und der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik über die Zusammenarbeit und die gegenseitige Hilfe in Grenzangelegenheiten, unterzeichnet am 21. Mai 1957 in Berlin.

Dieser Vertrag wurde am 28. Oktober 1969 in Berlin in je zwei Exemplaren, jedes in polnischer und deutscher Sprache, ausgefertigt, wobei beide Texte gleiche Gültigkeit haben.

Zu Urkund dessen haben die Bevollmächtigten der Vertragspartner diesen Vertrag unterzeichnet und mit dem Siegel versehen.

In Vollmacht
des Staatsrates der
Volksrepublik Polen

G. Korczyński

In Vollmacht
des Staatsrates der
Deutschen Demokratischen
Republik

H. Kessler

Załącznik nr 1.

Strona 1

PEŁNOMOCNICTWO

Nr . . . . . .

(fotografia)

(pieczęć)

. . . . . .
(podpis właściciela)

Strona 2

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
mianował

. . . . . .
(stopień służbowy, nazwisko i imię)

Głównym Pełnomocnikiem
Granicznym

na granicy państwowej między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną.

Wymieniony upoważniony jest do wykonywania czynności stosownie do Umowy między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną o stosunkach prawnych na wspólnej granicy państwowej oraz współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych, podpisanej w dniu 28 października 1969 roku w Berlinie, i na podstawie niniejszego pełnomocnictwa jest uprawniony do przekraczania granicy państwowej między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną.

Warszawa, dnia . . . . . 19 . . .

Prezes Rady Ministrów

. . . . . .

Strona 3

Ten sam tekst w języku niemieckim.

Anlage 1

(Seite 1)

VOLLMACHT

Nr.:

(Lichtbild)

(Siegel)

. . . . . .
Unterschrift des Inhabers

(Seite 2)

Gleicher Text in polnischer Sprache.

(Seite 3)

Die Regierung
der Deutschen Demokratischen Republik

ernannte

den . . . . . .
(Dienstgrad, Name und Vorname)

zum Hauptgrenzbevollmächtigten für die Staatsgrenze zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Volksrepublik Polen.

Der Genannte ist bevollmächtigt, seine Tätigkeit entsprechend dem Vertrag zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Volksrepublik Polen über die Rechtsbeziehungen an der gemeinsamen Staatsgrenze sowie über die Zusammenarbeit und gegenseitige Hilfe in Grenzangelegenheiten vom . . . . . durchzuführen und hat auf Grund dieser Vollmacht das Recht, die Staatsgrenze zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Volksrepublik Polen zu überschreiten.

Berlin, den . . . . . 19 . .

Der Vorsitzende des Ministerrates
der Deutschen Demokratischen Republik

Załącznik nr 2.

Strona 1

PEŁNOMOCNICTWO

Nr . . . . . .

(fotografia)

(pieczęć)

. . . . . .
(podpis właściciela)

Strona 2

Minister . . . . . .

mianował

. . . . . .
(stopień służbowy, nazwisko i imię)

zastępcą Głównego
Pełnomocnika Granicznego

na granicy państwowej między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną.

Wymieniony upoważniony jest do wykonywania czynności stosownie do Umowy między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną o stosunkach prawnych na wspólnej granicy państwowej oraz współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych, podpisanej w dniu 28 października 1969 roku w Berlinie, i na podstawie niniejszego pełnomocnictwa jest uprawniony do przekraczania granicy państwowej między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną.

Warszawa, dnia . . . . . 19 . . .

Minister

. . . . . .

Strona 3

Ten sam tekst w języku niemieckim.

Anlage 2.

(Seite 1)

VOLLMACHT

Nr.:

(Lichtbild)

(Siegel)

. . . . . .
Unterschrift des Inhabers

(Seite 2)

Gleicher Text in polnischer Sprache.

(Seite 3)

Der Minister . . . . . .
der Deutschen Demokratischen Republik

ernannte

dem . . . . . .
(Dienstgrad, Name und Vorname)

zum Stellvertreter des
Hauptgrenzbevollmächtigten

für die Staatsgrenze zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Volksrepublik Polen.

Der Genannte ist bevollmächtigt, seine Tätigkeit entsprechend dem Vertrag zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Volksrepublik Polen über die Rechtsbeziehungen an der gemeinsamen Staatsgrenze sowie über die Zusammenarbeit und gegenseitige Hilfe in Grenzangelegenheiten vom . . . . . durchzuführen und hat auf Grund dieser Vollmacht das Recht, die Staatsgrenze zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Volksrepublik Polen zu überschreiten.

Berlin, den . . . . . 19 . .

Minister . . . . . .

Załącznik nr 3.

Strona 1

PEŁNOMOCNICTWO

Nr . . . . . .

(fotografia)

(pieczęć)

. . . . . .
(podpis właściciela)

Strona 2

Minister Obrony Narodowej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

mianował

. . . . . .
(stopień służbowy, nazwisko i imię)

pełnomocnikiem granicznym

na odcinku . . . . . granicy państwowej między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną.

Wymieniony upoważniony jest do wykonywania swoich czynności stosownie do Umowy między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną o stosunkach prawnych na wspólnej granicy państwowej oraz współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych, podpisanej w dniu 28 października 1969 roku w Berlinie, i na podstawie niniejszego pełnomocnictwa jest uprawniony do przekraczania granicy państwowej między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną od znaku granicznego Nr . . . . . do znaku granicznego Nr . . . . .

Warszawa, dnia . . . . . 19 . . .

Minister Obrony Narodowej

. . . . . .

Strona 3

Ten sam tekst w języku niemieckim.

Anlage 3.

(Seite 1)

VOLLMACHT

Nr.:

(Lichtbild)

(Siegel)

. . . . . .
Unterschrift des Inhabers

(Seite 2)

Gleicher Text in polnischer Sprache.

(Seite 3)

Der Minister . . . . . der Deutschen Demokratischen Republik

ernannte

den . . . . . .
(Dienstgrad, Name und Vorname)

zum Grenzbevollmächtigten

im Bereich . . . . . der Staatsgrenze zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Volksrepublik Polen.

Der Genannte ist bevollmächtigt, seine Tätigkeit entsprechend dem Vertrag zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Volksrepublik Polen über die Rechtsbeziehungen an der gemeinsamen Staatsgrenze sowie über die Zusammenarbeit und gegenseitige Hilfe in Grenzangelegenheiten vom . . . . . durchzuführen und hat auf Grund dieser Vollmacht das Recht, die Staatsgrenze zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Volksrepublik Polen von dem Grenzzeichen Nr. . . . . bis zu dem Grenzzeichen Nr. . . . . zu überschreiten.

Berlin, den . . . . . 19 . .

Minister . . . . . .

Załącznik nr 4.

Strona 1

PEŁNOMOCNICTWO

Nr . . . . . .

(fotografia)

(pieczęć)

. . . . . .
(podpis właściciela)

Strona 2

Główny Pełnomocnik Graniczny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

mianował

. . . . . .
(stopień służbowy, nazwisko i imię)

zastępcą pełnomocnika granicznego

na odcinku . . . . . granicy państwowej między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną.

Wymieniony upoważniony jest do wykonywania swoich czynności stosownie do Umowy między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną o stosunkach prawnych na wspólnej granicy państwowej oraz współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych, podpisanej w dniu 28 października 1969 roku w Berlinie, i na podstawie niniejszego pełnomocnictwa jest uprawniony do przekraczania granicy państwowej między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną od znaku granicznego Nr . . . . . do znaku granicznego Nr . . . . .

. . . . . ., dnia . . . . . 19 . .

Główny Pełnomocnik Graniczny

. . . . . .

Strona 3

Ten sam tekst w języku niemieckim.

Anlage 4.

(Seite 1)

VOLLMACHT

Nr.:

(Lichtbild)

(Siegel)

. . . . . .
Unterschrift des Inhabers

(Seite 2)

Gleicher Text in polnischer Sprache.

(Seite 3)

Der Hauptgrenzbevollmächtigte
der Deutschen Demokratischen Republik

ernannte

den . . . . . .
(Dienstgrad, Name und Vorname)

zum Stellvertreter des Grenzbevollmächtigten

im Bereich . . . . . der Staatsgrenze zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Volksrepublik Polen.

Der Genannte ist bevollmächtigt, seine Tätigkeit entsprechend dem Vertrag zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Volksrepublik Polen über die Rechtsbeziehungen an der gemeinsamen Staatsgrenze sowie über die Zusammenarbeit und gegenseitige Hilfe in Grenzangelegenheiten vom . . . . . durchzuführen und hat auf Grund dieser Vollmacht das Recht, die Staatsgrenze zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Volksrepublik Polen vom Grenzzeichen Nr. . . . . bis zu dem Grenzzeichen Nr. . . . . zu überschreiten.

Berlin, den . . . . . 19 . .

Der Hauptgrenzbevollmächtigte

Załącznik nr 5.

Strona 1

PEŁNOMOCNICTWO

Nr . . . . . .

(fotografia)

(pieczęć)

. . . . . .
(podpis właściciela)

Strona 2

Pełnomocnik Graniczny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

mianował

. . . . . .
(stopień służbowy, nazwisko i imię)

pomocnikiem pełnomocnika granicznego

na odcinku . . . . . granicy państwowej między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną.

Wymieniony upoważniony jest do wykonywania swoich czynności stosownie do Umowy między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną o stosunkach prawnych na wspólnej granicy państwowej oraz współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych, podpisanej w dniu 28 października 1969 roku w Berlinie, i na podstawie niniejszego pełnomocnictwa jest uprawniony do przekraczania granicy państwowej między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną od znaku granicznego Nr . . . . . do znaku granicznego Nr . . . . .

. . . . . dnia . . . . . 19 . .

Pełnomocnik graniczny

. . . . . .

Strona 3

Ten sam tekst w języku niemieckim.

Anlage 5.

(Seite 1)

VOLLMACHT

Nr.:

(Lichtbild)

(Siegel)

. . . . . .
Unterschrift des Inhabers

(Seite 2)

Gleicher Text in polnischer Sprache.

(Seite 3)

Der Grenzbevollmächtigte
der Deutschen Demokratischen Republik

ernannte

den . . . . . .
(Dienstgrad, Name und Vorname)

zum Gehilfen des Grenzbevollmächtigten

im Bereich . . . . . der Staatsgrenze zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Volksrepublik Polen.

Der Genannte ist bevollmächtigt, seine Tätigkeit entsprechend dem Vertrag zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Volksrepublik Polen über die Rechtsbeziehungen an der gemeinsamen Staatsgrenze sowie über die Zusammenarbeit und gegenseitige Hilfe in Grenzangelegenheiten vom . . . . . durchzuführen und hat auf Grund dieser Vollmacht das Recht, die Staatsgrenze zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Volksrepublik Polen vom Grenzzeichen Nr. . . . bis zu dem Grenzzeichen Nr. . . . . zu überschreiten

Berlin, den . . . . . 19 . .

Der Grenzbevollmächtigte

Po zaznajomieniu się z powyższą umową Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 15 czerwca 1970 roku.

Przewodniczący Rady Państwa: *M. Spychalski*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *J. Winiewicz*